

Compl. circ. de timp.

1. Def: parte secund. de prop. care det. un vb în arăt. timpul când se petrece act. sau durata act.
2. Inter: când, de când, până când, cât timp?
3. Se exprimă prin:
 - a) subst. cu sau fără prep., singulare sau însoțite de ady. și numerale.

A mers așa luni (în iul). ASP
Însprețee țile a stat internat în spital

↓ CCT = Subst + numeral..

Se plângea toată ziua.

CCT = ady + subst.

Se copil de unostean pe tine.

La nașterea de sapteșprezece ani el a plecat...

CCT compus din subst + numeral + ~~sub~~ subst.

- 5) adverbie sau locuțiuni adverbiale.

A fost odată un război.

Tramvai era pe atunci. → adv + prep.

Vecini petreceau de-a puzurea unoi. - loc adv.

c) vb la gerunziu în inf. precedate de prep. „până”
sau de loc. prep. înainte de.

Văzându-l, a plecat. (Când l-a văzut, l-a plecat.)¹²

El a plecat până a nu răzbi soarele.

Obs !!!

Circumst. de timp compuse cu ady, numerale, substantive sunt parte de propoziție dezvoltate și se analizează împreună arătându-se elementele componente

4. Tipica .c. circ. de timp poate sta după ^{verb} subst:

I-am cunoscut atunci.

sau înainte de subst verb

Atunci, l-am cunoscut.

Punctualitate:

Se desparte prin virgulă dacă este antepus elementului regent.

Subord. circ. de timp

1. Def: subord. care arată locul unde se petrece acțiunea unui vb din regenta în dependența unui c. circ. de timp

A sunt / când am vorbit. /²

2. Interbați: când?, de când?, până când?, cât timp?

3. Se introduce prin:

a) adv. de timp "când" în compuneri sale cu prepoziție de când, "până", "când" când a rășchitat soarele! /¹

b) loc. conjuncționale:

până ce, în timp ce, până ce, îndată ce, imediat ce, de câte ori...

De câte ori te văd / îmi amintesc de copilărie /²
În timp ce cobora scara / o a lovit la picior /²
Île-am întâlnit / după ce a apus soarele /².

4. Topici.

Prop. circ. de timp poate sta:

a) înainte de regenta: când a intrat pe poartă, /¹
am răfuit - o /².

b) după regenta

Am răfuit - o /¹ când a intrat pe poartă.

Punctualitate:

Se desparte prin virgulă în urm. situații:

a) - când subordonata temporală exprimă o împrejurare absolut necesară ca și când ar fi o condiție pt. act. din regenta.

Când înveți /¹ reușești. /²

Când pînă mîi acasă, /¹ joacă șoareci pe masă.

b) când subord. de timp are în regenta un adverb correlativ (când → atunci)

[Când] te vei scula de amblat prin lume, /¹ [atunci]

rei veni avar

c) dacă o temerale ofare intercalată se desparte prin virgule de restul comunicării.

Pei copii din clasa, 1^a pînă se pînă de veste profesore 1^a, au ieit în curte 2

Obs !!!

So nu confundăm circumstanțialele de timp cu alte pînă de propoziție în cazul cînd există în text cuvinte care exprimă diviziuni ale timpului. (este vorba despre o schimbare a valerii gramaticale).

cet

Dimineața mă trezesc
adverb.

Noaptea mă uic.
adv.

cet

Toamna culegem roadele
adv

S.

Dimineața era liniștită.
subst.

Noaptea se lăsa rece.
subst.

S

Anul acesta toamna a
venit devreme subst.

So nu confundăm subord. atributivă introdusă prin cînd¹ cu temeralea introdusă prin cînd².

A sînt fîna 1^a cînd voi
pleca la mare 2^a
Atributiv.

A sînt 1^a cînd a promis 2^a
cet